

Tröskelbegreppsaserad undervisning

Peter Habbe

en framgångsfaktor i religionsundervisning på
gymnasiet?

ybc

NÄE!!!!!!

ybc

Undervisningens komplexitet

- “Eleverna kan ingenting”
- Undervisningen påverkas av ramfaktorer
- Olika trender

ybc

Två typer av ämnesbegrepp

- Kärnbegrepp: används för att orientera sig inom ett specifikt ämne eller ämnesområde: riksdag, förordning, helig skrift, högtid, ceremoni, Shiva, Allah, Koranen, Bibeln
- Tröskelbegrepp - används för att förstå och förklara kärnbegrepp samt omvärldshändelser och -fenomen. Verktyg för analys.

Men man kan inte behandla tröskelbegrepp som att de vore kärnbegrepp.

ybc

Exempel på tröskelbegrepp

religion	samhällsstruktur	demokrati	makt
	könsmaktordning	essentialisering	ritual
myt	etik	ideologi	diskurs
	social kategori	socialisering	rasism
etnifiering	ontologi	epistemologi	heder
	genus	rasifiering	institutionaliserad
symboliskt kapital		svag och stark stat	tro

ybc

Tröskelbegreppens kännetecken

- De är abstrakta
- De har en tydlig epistemologisk och ontologisk karaktär (Baillie et al 2012)
- De är problematiska och komplexa och därför svåra att få grepp om (Land et al 2005)
- De visar ofta på processer
- De är därför operativa till sin karaktär och lämpliga att tänka med
- De är centrala för djupinläring

ybc

Tröskelbegreppens konsekvenser

- Eleven träder in i ett nytt kognitivt sätt att tänka och förstå
- Diskursivt inträde i ett ämnesfält (Baillie et al 2013)
- De är centrala i etablerandet av ett kritiskt tänkande
- De skapar en generell förståelsestruktur
- De är bryggor till andra ämneskunskaper (Meyer & Land 2003)

ybc

Forskningsdesign

- Vad vill vi försöka förklara och lösa för problem?
Hur kan vi utforma en undervisning som leder till att elever utvecklar *ett tänkande* som motsvarar förmågan att nå kunskapskravet för A i religionskunskap och som samtidigt leder eleven till *djupinläring* och *djupinlärningsstrategier*?
- Hur vill vi gå tillväga?
Att tillsammans med ämneslärare planera och genomföra en tröskebegreppsbasead undervisning för att sedan utvärdera resultatet.

ybc

Kunskapskrav A-nivå

- Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för och **analysera** världsreligionerna och några livsåskådningar samt **utförligt och nyanserat** redogöra för deras kännetecken och uttryck historiskt, i samtiden, i Sverige och i omvärlden. I sin analys förklarar eleven **komplexa** samband och drar **välgrundade och nyanserade** slutsatser om världsreligioner och livsåskådningar i relation till individer, grupper och samhällen utifrån olika tolkningar och perspektiv.

ybc

Kunskapskrav A-nivå

- Eleven ger flera exempel på hur identitet kan formas i relation till religion och livsåskådning samt gör en **komplex** analys av denna relation i vilken eleven beskriver **komplexa** samband och drar **välgrundade och nyanserade** slutsatser. Eleven kan **utförligt och nyanserat** redogöra för hur religion kan förhålla sig till etnicitet, kön, sexualitet och socioekonomisk bakgrund.

ybc

Centrala principer i designen

- Threshold concept theory, capability theory och variationsteorin.
- Några centrala tröskelbegrepp som utgör navet i ämnet följer med under alla ämnesområden och kurser.
- Arbeta med tröskelbegrepp med höga trösklar, en övergripande förståelse.
- Öppna tänkandet - inte sluta (undvik ensvarsfrågor).
- Ha problem som ska förklaras i fokus.

ybc

Islamiska staten (IS) fad-Dawla al-Islamiyya

Vad kan sägas om frågan: Har Islamiska staten (IS) med religion att göra?

- Läs om fenomenet religion. Kan IS ha med religion att göra?
- Se på filmen om bläckfisken Paul. Kan Paul ha med religion att göra? Jämför dina resonemang om IS.
- Endast ett fåtal av världens muslimer hävdar att IS är en islamisk rörelse. Kan det då ha med islam att göra? Använd texterna *Islamer* och *Kultur*.
- Om IS inte bara har med religion att göra vad är det mer?
- Diskutera religion kontra samhällssystem. Använd dina kunskaper från texten: Vad är ett samhälle?

ybc

Förväntade resultat

Att fler elever än tidigare ska ha nått:

- Förmåga till komplexa analyser
- Nyanserad förståelse av fenomenet religion
- Långtidsverkande hågkomst av religionskunskap

ybc

Referenser

Baillie, C. John A. Bowden & J. H. F. Meyer. 2013. "Threshold capabilities: threshold concepts and knowledge capability linked through variation theory" in *Higher Education* 65:227-246.

Entwistle, N. 2009. *Teaching for understanding at University. Deep approaches and distinctive ways of thinking*. Palgrave Macmillan.

Meyer, J. & R. Land. 2003. "Threshold concepts and troublesome knowledge", in *Occasional Report* 4.

ybc

